

Аймгийн Засаг даргын 2022 оны
..6.. сарын 29.дэдрийн 2022 захирамжийн
нэгдүгээр хавсралт

АЙМГИЙН ЭРҮҮЛ МЭНДИЙН ГАЗРЫН ДҮРЭМ

Нэг. Нийтлэг үндэслэл

- 1.1. Аймаг, нийслэлийн Эрүүл мэндийн газар (цаашид Газар гэх)-ын бүрэн эрх, чиг үүрэг хэрэгжүүлэхтэй холбогдох харилцааг энэхүү дүрмээр зохицуулна.
- 1.2. Газар нь үйл ажиллагаандаа Эрүүл мэндийн тухай хууль, Төрийн албаны тухай хууль, эрүүл мэндийн асуудал эрхэлсэн төрийн захиргааны төв болон нутгийн өөрөө удирдах байгууллага, аймаг, нийслэлийн Засаг даргын шийдвэр, холбогдох бусад хууль тогтоомж, стандартыг мөрдлөг болгоно.
- 1.3. Газар нь иргэдээ дээдэлсэн, тэгш хүртээмжтэй, чанартай эрүүл мэндийн тусlamж үйлчилгээ үзүүлэх иргэдийн эрүүл мэндийн боловсролыг дээшлүүлэх эмч, эмнэлгийн мэргэжилтэнд мэргэжил ур чадвараа дээшлүүлэх боломжоор хангах үйл ажиллагаа нь иргэдэд нээлттэй ил тод, иргэдийн оролцоог хангасан байх зарчмыг баримтална.

Хоёр. Үйл ажиллагааны чиглэл

Газар нь Эрүүл мэндийн тухай хуулийн 12-р зүйлд заасан бүрэн эрхийн хүрээнд дараах үйл ажиллагааг хэрэгжүүлнэ.

2.1. Эрүүл мэндийн тухай хууль тогтоомжийг хэрэгжүүлэхтэй холбогдох асуудлаар:

- 2.1.1 Θөрийн харьяалах нутаг дэвсгэрийн хүн амын эрүүл мэндийн асуудлаар, хөтөлбөр, стратеги, төлөвлөлт хийх, шийдвэр гаргахад аймаг нийслэлийн Засаг даргад мэргэжил арга зүйн зөвлөгөө дэмжлэг үзүүлж шийдвэрийн хэрэгжилтийг зохион байгуулж тайлагнах;
- 2.1.2 Хүн амын эрүүл мэндийг дэмжих, хамгаалах чиглэлээр харьяа нутаг дэвсгэрийн хэмжээнд хэрэгжүүлэх эрүүл мэндийн үйл ажиллагаанд бусад салбар иргэдийн оролцоог хангах;
- 2.1.3 Хүн амын эрүүл мэндтэй холбогдон гарсан бодлого, хөтөлбөр, тушаал, шийдвэрийг өөрийн харьяа эрүүл мэндийн байгууллага болон орон нутгийн аж ахуйн нэгж байгууллага, иргэдэд сурталчлан таниулж хэрэгжилтийг зохион байгуулах;
- 2.1.4 Эрүүл мэндийн байгууллага, орон нутгийн төвшинд эмнэлгийн мэргэжилтний баримтлах ёс зүйн хэм хэмжээг сурталчлах, мөрдүүлэх ажлыг зохион байгуулах, мэргэжил арга зүйгээр ханган ажиллах;
- 2.1.5 Үйлчлүүлэгч төвтэй чанартай, аюулгүй тусlamж үйлчилгээг нэвтрүүлэх талаар онцгойлон анхаарч, үйлчлүүлэгчийн сэтгэл ханамжийг дээшлүүлэх, тусlamж үйлчилгээтэй холбогdon гарсан иргэдийн санал хүсэлт, гомдлыг барагдуулах, шийдвэрлэх;

2.2. Эрүүл мэндийн байгууллага байгуулах, түүнд тусгай зөвшөөрөл олгох асуудлаар:

- 2.2.1 Өөрийн харьяа нутаг дэвсгэрийн хэмжээнд үйл ажиллагаа явуулах эрүүл мэндийн байгууллага байгуулах, түүнд тусгай зөвшөөрөл олгох асуудлаар санал, дүгнэлт гаргах, тухайн шатны Засаг даргад танилцуулах, батламжлуулах;
- 2.2.2 Харьяа нутаг дэвсгэрийн хүн амынхаа эрүүл мэндийн эрэлт хэрэгцээнд дүн шинжилгээ хийх, төрийн хүчин чадлаас тусlamж үйлчилгээг төр, хувийн хэвшлийн түншлэлийн хүрээнд зохицуулах, төлөвлөлт хийх;
- 2.2.3 Төр, хувийн хэвшлийн түншлэлийн хүрээнд өөрийн орон нутгаас тусгай зөвшөөрөл авсан эрүүл мэндийн байгууллага болон төрийн тодорхой үйлчилгээг гэрээний үндсэн дээр хэрэгжүүлэх хувийн хэвшлийн этгээдийг сонгон шалгаруулах, гэрээ байгуулах, гэрээний хэрэгжилтэд хяналт-шинжилгээ, үнэлгээ хийх;

2.3. Харьяалах нутаг дэвсгэрийн эрүүл мэндийн байгууллагын үйл ажиллагааг мэргэжил, арга зүйн удирдлагаар хангаж, хяналт тавих чиглэлээр:

- 2.3.1 Эрүүл мэндийн байгууллагыг эрүүл мэндийн тусlamж үйлчилгээний чиглэлээр гарсан стандарт, тусlamж үйлчилгээний багц, удирдамжийн хэрэгжилтийг хангахад мэргэжил арга зүйн зөвлөгөө өгөх, хэрэгжилтэд хяналт тавих;
- 2.3.2 Харьяа нутаг дэвсгэрийн эрүүл мэндийн байгууллагын тусlamж үйлчилгээний чанар хүртээмж, үр ашгийн нөлөөг судлах, судалгаа хийх, зөвлөмж гаргах;
- 2.3.3 Эмнэлгийн орыг эрүүл мэндийн асуудал эрхэлсэн төрийн захиргааны төв байгууллагаас тогтоосон хязгаарт багтаан зохицуулах, хуваарилах;
- 2.3.4 Харьяалах нутаг дэвсгэрийн эрүүл мэндийн байгууллагыг санхүүгийн удирдлагаар хангах, төсвийн төлөвлөлт, гүйцэтгэлд хяналт тавих санхүүгийн мэдээ, тайланг нэгтгэх, үнэлэлт, дүгнэлт өгөх;

2.4. Харьяалах нутаг дэвсгэрийн хүн амын эрүүл мэндийн статистик мэдээлэл, эрүүл мэндийн байгууллагын тайлан, мэдээ, мэдээллийг нэгтгэн холбогдох байгууллагад өгөх асуудлаар:

- 2.4.1 Эрүүл мэндийн статистик мэдээлэлд дүн шинжилгээ хийж, хүн амын эрүүл мэндийн талаар тулгамдаж буй асуудлыг тодорхойлоход шаардлагатай мэдээ, мэдээллээр холбогдох байгууллагуудыг шуурхай хангах;
- 2.4.2 Өөрийн харьяа төрийн болон хувийн хэвшлийн эрүүл мэндийн байгууллагаас хүн амын өвчлөл, эндэгдлийн талаарх мэдээг цаг тухайд нь хүлээн авч нэгтгэн орон нутгийн эрүүл мэндийн байгууллагуудыг эргэн мэдээллээр хангах;

Гурав. Удирдлага зохион байгуулалт.

3.1. Аймгийн Засаг дарга нь газрын дүрэм, бүтцийг батлана. Төсвийн менежерийн гүйцэтгэлийн төлөвлөгөөг үнэлж дүгнэн, холбогдох хууль, журамд нийцүүлэн урамшуулал олгоно.

3.2. Газар нь Нийгмийн эрүүл мэндийн төв, Эрүүл мэндийн тусламж, үйлчилгээний, Удирдлага, төлөвлөлт, санхүүгийн, Хяналт, шинжилгээ, үнэлгээний гэсэн нэгжтэйгээр үйл ажиллагааг явуулна.

3.3. Газар нь бүтцийн хувьд энгийн, цөөн шат дамжлагатай байхаар ажлын зохион байгуулалтыг хангаж, хэлтсийн дарга эсхүл ахлах мэргэжилтний албан тушаалыг хавсран гүйцэтгүүлж болно.

3.4 Аймгийн Засаг арга нь харьялах нутаг дэвсгэрийн хүн амд эрүүл мэндийн чанартай, аюулгүй тусламж үйлчилгээ үзүүлэх, эрүүл мэндийн байгууллагуудын уялдаа холбоог нэгдсэн удирдлагаар хангах зорилгоор Төсвийн тухай хуулийн 6.6.3-д заасны дагуу эрх, үүргээ Эрүүл мэндийн газрын даргад шилжүүлж болно.

3.5. Төсвийн ерөнхийлөн захирагч эрхээ шилжүүлэн ажилласнаар Төсвийн тухай хуулийн 22.6.5 заалтын дагуу аймаг, нийслэлийн Эрүүл мэндийн газрын дарга, орон нутгийн эрүүл мэндийн байгууллагын ерөнхий менежертэй үр дүнгийн гэрээ байгуулан ажиллана.

3.6. Эрүүл мэндийн газар нь удирдлага санхүү, аж ахуйн хувьд бие даан ажиллах ба “Эрүүл мэндийн газар” гэсэн албан бичгийн хэвлэмэл хуудас, тэмдэг хэрэглэнэ.

3.7 Эрүүл мэндийн газар нь харьяа нутаг дэвсгэрийн хэмжээнд эрүүл мэндийн байгууллагын бүтэц, зохион байгуулалтыг боловсронгуй болгох, тусламж үйлчилгээний чанарыг сайжруулах, хүний нөөцийн бодлогыг хэрэгжүүлэх, санхүү хөрөнгө нөөцийг хуваарилах, хяналт тавих асуудлыг хариуцаж Засаг дарга, Эрүүл мэндийн сайдад тайлагнана.

3.8. Газар нь холбогдох чиг үүргийн хүрээнд Нийгмийн эрүүл мэндийн төвийг арга зүйн удирдлага зохион байгуулалтаар ханган, хяналт тавьж ажиллана.

3.9. Бодлогын баримт бичгийн (Засгийн газрын үйл ажиллагааны хөтөлбөр, аймгийг 2021-2025 онд хөгжүүлэх таван жилийн үндсэн чиглэл, Засаг даргын үйл ажиллагааны хөтөлбөр, Аймгийн хөгжлийн жилийн төлөвлөгөө, Засгийн газрын тогтоол шийдвэр, үндэсний хөтөлбөр, арга хэмжээ, сайдтай байгуулсан гэрээ, салбарын сарын тайлан г.м) хэрэгжилтийг шалгуур үзүүлэлтийн дагуу баримтаар баталгаажуулан гаргаж, батлагдсан хугацаанд нь аймгийн Засаг даргын Тамгын газрын Нийгмийн бодлогын хэлтэст хүргүүлнэ.

3.10. Аймгийг хөгжүүлэх таван жилийн үндсэн чиглэл, аймгийн Засаг даргын үйл ажиллагааны хөтөлбөр, аймгийн хөгжлийн жилийн төлөвлөгөө, гадаадын хөрөнгө оруулалттай төсөл хөтөлбөр, арга хэмжээг хэрэгжүүлэхтэй холбогдуулан зохион байгуулж буй үйл ажиллагааг Нийгмийн бодлогын хэлтэстэй зөвшилцэн хэрэгжүүлнэ.

Дөрөв. Эрх үүрэг

4.1. Эрүүл мэндийн газрын эрх

- 4.1.1 Эрүүл мэндийн газар нь Эрүүл мэндийн тухай хуулийн 12 дугаар зүйлд заасан бүрэн эрхээс гадна дараах эрхийг эдэлнэ.
- 4.1.2 Харьялах нутаг дэвсгэртээ үйл ажиллагаа явуулж байгаа өмчийн бүх хэлбэрийн бүх эрүүл мэндийн байгууллагуудад хяналт-үнэлгээ хийх, мэргэжил

арга зүйн зөвлөгөө өгөх, үүрэг, даалгавар өгч биелэлтийг шаардах, хариуцлага тооцох;

- 4.1.3 Хүн амын эрүүл мэндийн асуудлаар төрийн болон төрийн бус байгууллага, иргэнд шаардлага тавих;
- 4.1.4 Θөрийн орны болон гадаад орны ижил төрлийн байгууллагатай хамтран ажиллах гэрээ, хэлцэл хийх;
- 4.1.5 Θөрийн харьяа нутаг дэвсгэрийн эрүүл мэндийн байгууллага, ажилтнуудын үйл ажиллагааг олон нийтэд сурталчлах, урамшуулан дэмжих чиглэлээр төр олон нийт, хувийн хэвшлийн байгууллагатай хамтран ажиллах, төрийн одон медаль, салбарын болон нутгийн захиргааны байгууллагын шагналд нэр дэвшиүүлэх, шийдвэрлүүлэх;
- 4.1.6 Θөрийн харьяа эрүүл мэндийн байгууллагын үлгэрчилсэн бүтэц, дүрмийг батлах;
- 4.1.7 Эрүүл мэндийг дэмжих, хамгаалах чиглэлээрх үйл ажиллагааг орон нутгийн төвшинд зохион байгуулах, тус үйл ажиллагаанд иргэд, олон нийт, аж ахуйн нэгж байгууллагыг татан оролцуулах;
- 4.1.8 Хуульд заасан эрхийн хүрээнд ажилтныг томилох, чөлөөлөх, албан тушаалаас нь бууруулах, өөр албан тушаалд шилжүүлэх, сэлгэн ажиллуулах, түр чөлөөлөх, халах;
- 4.1.9 Эрүүл мэндийн байгууллагад гарсан шинэ бүтээл, дэвшилтэт технологид дүгнэлт гаргах, санал өгөх;
- 4.1.10 Орон нутгийн хэмжээнд эрүүл мэндийн чиглэлээр хэрэгжиж байгаа олон улсын улсын төсөл, хөтөлбөрийг нэгдсэн удирдлагаар хангах, хэрэгжилтийн байдалд хяналт тавих, шаардлагатай мэдээ, мэдээллийг гаргуулан авах;

4.2. Эрүүл мэндийн газрын үүрэг:

- 4.2.1 Энэхүү дүрмийн 3.2.-т заасны дагуу аймаг, нийслэлийн Засаг дарга эрхээ шилжүүлсэн тохиолдолд аймаг, дүүргийн нэгдсэн эмнэлэг, нийгмийн эрүүл мэндийн төвийн дарга нартай байгуулсан гэрээний биелэлтийг Засаг даргын өмнө бүрэн хариуцах;
- 4.2.2 Эрүүл мэндийн талаар гарсан хууль тогтоомж хөтөлбөр, эрүүл мэндийн асуудал эрхэлсэн төрийн захиргааны болон нутгийн захиргааны байгууллагаас гаргасан эрх зүйн акт, стандарт, удирдамж, тусlamж үйлчилгээний багц, мэргэжлийн хяналтын улсын байцаагчийн акт, шаардлагыг хэрэгжүүлэх;
- 4.2.3 Засаг даргаар ахлуулсан “Эрүүл мэндийн зөвлөл”-ийн ажлын албаны үүргийг гүйцэтгэж хурал зохион байгуулах, хэлэлцүүлэх асуудлыг нэгтгэн бэлтгэх;
- 4.2.4 Төр, хувийн хэвшлийн түншлэлийн хүрээнд хувийн хэвшлийн эрүүл мэндийн байгууллагатай хамтран гүйцэтгэх эрүүл мэндийн тусlamж үйлчилгээний, хэрэгцээ шаардлагыг тодорхойлох судалгаа хийж, тэргүүлэх чиглэлээ тогтоож түншлэлийн чиглэл, хэтийн төлөвийг тодорхойлох;
- 4.2.5 Ядуу, эмзэг бүлгийн иргэдэд үзүүлэх эрүүл мэндийн тусlamж үйлчилгээг сайжруулах зорилгоор төрийн болон төрийн бус байгууллага, иргэд, олон нийт,

олон улсын байгууллагатай хамтран ажиллаж, тусlamж үйлчилгээний хүртээмж чанарыг нэмэгдүүлэх ажлыг зохион байгуулах;

- 4.2.6 Харьяалах нутаг дэвсгэрийн эрүүл мэндийн байгууллагын тусlamж үйлчилгээний талаарх иргэд, үйлчлүүлэгчдийн сэтгэл ханамжийн судалгааг тодорхой давтамжтайгаар авч мэдээлэх, судалгааны мөрөөр арга хэмжээ авч хэрэгжүүлэх;
- 4.2.7 Албан бус төлбөрийг бууруулах, төлбөртэй тусlamж үйлчилгээний үнэ тарифыг иргэдэд ил тод нээлттэй байлгах арга хэмжээг зохион байгуулж хяналт тавих;
- 4.2.8 Харьяалах нутаг дэвсгэрийн хүн амын эрүүл мэндэд нөлөөлж буй нөлөөллийн үнэлгээ болон эрүүл мэндийн байгууллагын эрсдэлийн үнэлгээг холбогдох байгууллагатай хамтран хийж үнэлгээнээс гарсан дүгнэлт, зөвлөмжийг хэрэгжүүлэх ажлыг зохион байгуулах, холбогдох дээд шатны байгууллагад танилцуулж, шийдвэрлүүлэх;
- 4.2.9 Хүн амын өвчлөлийн чиг хандлага, эмнэлгийн тусlamж үйлчилгээний эрэлт хэрэгцээтэй уялдуулж өөрийн орон нутгийн эрүүл мэндийн тусlamж үйлчилгээний хөрөнгө оруулалтын төлөвлөгөөг хийх, харьяа эрүүл мэндийн байгууллагын хөрөнгийн бүртгэлийн мэдээний санг байгуулах, тогтмол шинэчлэх;
- 4.2.10 Эм, эмнэлгийн хэрэгслийн хангамжийн асуудлыг холбогдох хууль, эрх зүйн хүрээнд зохион байгуулах;
- 4.2.11 Эм хангамжийн байгууллагын бүтэц, үйл ажиллагааны стандартын хэрэгжилтийг хангуулах арга хэмжээ авах;
- 4.2.12 Харьяа эрүүл мэндийн байгууллагын бүтэц, үйл ажиллагааны стандартын хэрэгжилтийг хангуулах арга хэмжээ авах;
- 4.2.13 Харьяа эрүүл мэндийн байгууллагын тусlamж үйлчилгээ, гүйцэтгэлийн гэрээний биелэлтэд хяналт-шинжилгээ, үнэлгээ хийх;
- 4.2.14 Харьяа орон нутгийн эрүүл мэндийн байгууллагын хүний нөөцийн төлөвлөлт хийх;
- 4.2.15 Харьяа орон нутгийн эрүүл мэндийн байгууллагыг хүний нөөцөөр хангах үйл ажиллагааг орон нутагтаа зохион байгуулах;
- 4.2.16 Эмнэлгийн мэргэжилтнийг мэргэшүүлэх, мэргэжил дээшлүүлэх сургалтын орчинг бүрдүүлэх, сургалт зохион байгуулах нөхцөлөөр хангах;
- 4.2.17 Эрүүл мэндийн байгууллагын ажиллагсдын ажиллах нөхцөл, нийгмийн баталгааг нь хангах арга хэмжээг зохион байгуулах;
- 4.2.18 Эмнэлгийн мэргэжилтний ёс зүйн салбар хорооны үйл ажиллагааг тогтмолжуулж, ёс зүйн алдаа доголдлыг бүртгэн мэдээлэх;